

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๙ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๑๗

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

แนะแนวทาง ‘ปฏิรูปการศึกษา’ บุญชู ตรีทอง พัฒนาครู เพื่อพัฒนาคน

บุญชู ตรีทอง

ว่ากันว่า “ความเหลื่อมล้ำ” คือหนึ่งในปัญหาสำคัญที่พาให้ชาติเราเดินทางมาถึงจุดนี้ วิกฤตความตกต่ำในด้านต่างๆ และความแตกแยกของผู้คนภายในประเทศ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่มีคนตั้งคำถามกันบ่อยๆ และเชื่อกันว่าเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของคนและสังคม

หนึ่งในตัวอย่างการขยายโอกาสการเรียนรู้ไปสู่ภูมิภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างน่าชื่นชมคือ การเปิดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2539 ซึ่งตลอดระยะเวลาเกือบ 20 ปีที่ผ่านมา มธ.ศูนย์ลำปางได้ผลิตนักศึกษาก่อสร้างสังคมแล้วหลายหมื่นราย

ล่าสุดขยับขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนากายภาพของศูนย์ลำปางอย่างต่อเนื่อง ด้วยการลงมือสร้างอาคารเรียนรวมความสูง 5 ชั้น มูลค่ากว่า 150 ล้านบาท และอาคารนวัตกรรมการบริการ มูลค่ากว่า 400 ล้านบาท คาดว่าจะแล้วเสร็จในเวลา 4 ปีนับจากนี้

ผู้มีส่วนผลักดันสำคัญให้ มธ.ศูนย์ลำปางรุกหน้าไปได้มากขนาดนี้คือ บุญชู ตรีทอง อดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ผลักดันการขยายโอกาส รวมทั้งยังเป็นผู้บริจาคที่ดินจำนวน 364 ไร่ 3 งาน 79 ตารางวา ให้กับลูกแม่โดมแห่งลำปาง

ขณะเดียวกันเมื่อปีที่แล้วได้รับบริจาคเงินถึง 100 ล้านบาท สนับสนุนโครงการก่อสร้างอาคารเรียนรวมอีกด้วย

หลายคนสงสัยว่า เพราะอะไรเขาถึงยอมสละทั้งเงินและที่ดินเพื่อการศึกษาได้มากมายขนาดนี้ คำตอบอาจไม่สั้นและไม่ยาวจนเกินไปนักคือ “โอกาสทางการศึกษาที่ได้รับในอดีต เป็นเรื่องสำคัญที่นำพาชีวิตผมมาถึงวันนี้ วันที่มีกำลังและพลัง ผมไม่มีอะไรที่จะเป็นจ่ายให้โอกาสผู้อื่นบ้าง”

หวังเวลานี้ สังคมจับตามองสถานการณ์การปฏิรูป

ประเทศใน 11 ด้านสำคัญ

ด้าน “การศึกษา” ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องสำคัญที่จะพิสูจน์ฝีมือ “คณะรักษาความสงบแห่งชาติ” (คสช.) ภายใต้อำนาจที่ชื่อ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ปฏิรูปการศึกษาเริ่มจากครู

งบประมาณประจำปี 2558 กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการจัดสรรมากที่สุด เป็นเงิน 498,160.8 ล้านบาท คิดเป็น 19 เปอร์เซ็นต์ เพิ่มขึ้นจากปี 57 ที่ได้รับ 481,337 ล้านบาท

บุญชู ในฐานะอดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย แสดงทรรศนะต่อปัญหาเรื่องการศึกษาในประเด็นของการพัฒนาครู ในวันที่มีโอกาสเดินทางไปเยือนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง

“เราขยายโอกาสทางการศึกษา เพราะเราเชื่อว่าเด็กต่างจังหวัดไม่ได้โง่ มีเพชรที่พร้อมให้เจียรระโน เพียงแต่ต้องหาช่างหมายถึงต้องการครู เรามีครูมาก แต่ครูที่มีประสิทธิภาพนั้นน้อย ครูจึงเป็นสิ่งแรกที่ควร

ปรับปรุง ปัจจุบันคนเราไม่ได้มีความรู้สึกอยากเป็นครูตั้งแต่แรก ส่วนใหญ่สอบที่อื่นไม่ได้แล้วถึงเลือกมาเป็นครู ฉะนั้น ถ้าว่าการศึกษาเราจะแข็งแกร่งได้อย่างไร” บุญชูแสดงวิสัยทัศน์

และบอกอย่างจริงจังว่า ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่มีความแข็งแกร่งทางวิชาการ มีอยู่ไม่เกิน 5 มหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยเหล่านี้คัดกรองผู้ที่มีสติปัญญาดีแล้วมาศึกษา ส่วนคนที่มีสติค่อยลงมาก็ต้องไปเข้ามหาวิทยาลัยที่ด้อยกว่า

อย่างกรณีล่าสุด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วัฒนธรรม มีมติไม่เห็นชอบรับรองหลักสูตรปริญญาโททางกฎหมายในการสมัครสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาของมหาวิทยาลัยจำนวน 4 แห่ง และเพิกถอนการรับรองหลักสูตรปริญญาโททางกฎหมายในการสมัครสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาของมหาวิทยาลัยอีกจำนวน 3 แห่ง

ตรงนี้จะสะท้อนให้เห็นถึง “คุณภาพของอาจารย์”

“ครูและอาจารย์ที่ต่างระดับกัน มีความสามารถในการดึงข้อมูลทางวิชาการมาได้ไม่เท่ากัน หากคุณภาพของครูเข้มแข็ง จะสามารถค้นคว้าหาข้อมูลปรัมภูมิทางวิชาการจากแหล่งความรู้ต่างๆ มาผนวก เพื่อสื่อสารส่งต่อให้กับนักศึกษาได้ แต่ครูที่มีคุณภาพน้อย การไปดึงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ก็อาจจะเข้าไม่ถึง โดยเขาอาจจะไม่รับฟังหรือฟังแล้วไม่รู้เรื่องบ้าง แต่ก็มาเปิดหลักสูตรสอน แบบนี้เด็กๆ ที่เรียนก็ไม่ผ่านแล้ว”

ปัญหาด้านความสามารถของครูนำมาซึ่งความแตกต่างของบัณฑิตที่จบมาไม่เท่ากัน ก็เพราะการได้รับการสั่งสอน ชี้แนะ และอบรมจากครูที่ต่างระดับกันนั่นเอง

บุญชูเห็นว่า ครูที่ดียังต้องสอนให้เด็กรู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ได้เรียนไป ใช่แต่พยายามให้นักเรียนสอบผ่านเพียงเท่านั้น หากเริ่มจากการบอกประโยชน์ของสิ่งที่ตนเองเรียน นอกจากดึงดูดให้เกิดการเรียนรู้แล้ว ยังสามารถเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

สร้างแรงจูงใจให้ได้ครูคุณภาพ

และจากการปรากฏที่ มธ. ศูนย์ลำปาง ที่มีโอกาสได้ติดตามไปฟังนั่นเอง

ประกอบกับการที่ คสช. เริ่มออกมาพูดถึงเรื่อง การปฏิรูปประเทศใน 11 ด้านสำคัญ ในฐานะเป็นผู้คร่ำหวอดในแวดวงการศึกษามาอย่างยาวนาน อดไม่ได้ที่จะขอข้อเสนอแนะจากอดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยผู้นี้

บุญชูบอกว่า ปัจจุบันเรามีบุคลากรที่มีคุณภาพและความสามารถน้อย แต่มีมหาวิทยาลัยมากเกินไป แทนที่เราจะมาเร่งรัดในเรื่องคุณภาพ กลับมาเร่งรัดในเรื่องของปริมาณ โดยในหนึ่งปี ผลิตบัณฑิตออกมามากถึง 5-6 แสนคน แต่คุณภาพไม่พอ

“ความน่าดึงดูดให้อยากเป็นครูก็น้อยลงไปกว่าเดิม ก่อนในอดีตเป็นครูคือคนที่เรียนเก่ง สอบได้ที่ 1

ปัจจุบันเป็นตัวเลือกสุดท้ายของการเรียน โจทย์คือเราจะทำอะไรให้คนเก่งๆ มาเรียนครู คำตอบคือต้องสร้างแรงจูงใจ เช่น ทุนการศึกษา โดยมีข้อผูกมัดให้เขากลับมาสอน ขณะเดียวกันในระดับบริหาร สาขาวิชาที่ยากและประเทศไทยขาดแคลนก็ควรจะเพิ่มเงินเดือนจูงใจคนเรียนอีกด้วย กลับกันสาขาวิชาที่ล้นตลาดก็หาแนวทางปรับลดลง” บุญชูกล่าว

หนุ่มใหญ่ชาวแม่ฮ่องสอน แต่มาเติบโตและร่วมพัฒนา จ.ลำปาง ยังแสดงทรรศนะต่ออีกว่า อยากให้เด็กรุ่นใหม่คิดว่า การเป็นอาชญากรนั้นเป็นอาชีพที่สามารถทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติมาก เป็นผู้ปลูกฝังเด็กๆ ในชาติ และมีโอกาสผลิตงานวิชาการสร้างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติมหาศาล เรียกว่าเป็นอาชีพที่สร้างชีวิตคน คักดีศรีไม่เป็นรองอาชีพอื่น

“ต้องเน้นคุณภาพครู ที่ถือเป็นบุคคลที่คอยจัดสรรอาหารความรู้ให้แก่เด็กๆ ให้ครบทั้ง 5 หมู่ หากคนจัดสรรไร้คุณภาพแล้ว อาหารที่นำไปเลี้ยงสมองเด็กก็น้อย เรื่องที่ว่าจะเป็นเลิศทางวิชาการนั้น ก็คงเป็นไปได้ยาก”

เป็นคำคมที่น่าคิดอย่างยิ่งของบุญชู

เช่นกัน เรื่องครูยังเป็นความฝันส่วนตัวของ 1 ใน 49 คนในบุญประจำปี 2557 ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จากการจัดอันดับของนิตยสารฟอร์บส์อย่างบุญชูอีกด้วย เนื่องจากมองว่า การสร้างมหาวิทยาลัยไม่ใช่แค่สร้างตึก สร้างถนน แต่ยังมีหมายถึงสร้างคณาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ โดย มธ.ศุณย์ลำปาง กำลังขยับไปสู่จุดนั้นในทุกๆ วัน ด้วยการให้ทุนนักศึกษาระดับปริญญาเอก

พ่วงข้อแม้ว่า “ต้องกลับมาทำงานที่นี่”

“ทุกวันนี้เราใช้อาจารย์ร่วมกันกับที่กรุงเทพฯ เราก็มองถึงอนาคต การเดินทางของอาจารย์ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เราจะมาชดเชยด้วยการเก็บค่าหน่วยกิตแพงขึ้นก็ทำลำบาก จึงจำเป็นต้องสร้างคนเริ่มด้วยการให้ทุน” บุญชูบอก และว่า ความใฝ่ฝันต่อจากนี้คือมีแนวคิดจะสร้างอาจารย์ที่ มธ.ศุณย์ลำปาง ให้อยู่ในระดับปริญญาเอกทั้งหมด โดยมหาวิทยาลัยออกทุนในการเรียนให้ครึ่งหนึ่ง ตนออกครึ่งหนึ่ง จนกว่า มธ.ศุณย์ลำปางจะมีอาจารย์ในระดับดอกเตอร์ครบ

นอกจากให้ทุนการศึกษาแล้ว เมื่อครบกำหนดตามข้อตกลง ชดใช้ทุนการศึกษาด้วยการกลับมาเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัย ก็ไม่ใช่สอนอย่างเดียว แต่มีการทำวิจัยด้วยการเตรียมตั้ง “กองทุนในการทำวิจัย” ให้อาจารย์ต่อไปในอนาคตด้วย

พูดคุยเรื่องข้อเสนอแนะปฏิรูปด้านการศึกษา อดไม่ได้ที่จะสอบถามถึงกระแสข่าวที่ว่า สมาชิก

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ตัวแทนสายการศึกษาดูแลเรียนการสอนจากที่ประชุมอธิการบดีทั่วประเทศมาผลักดัน เรื่องใหญ่คือ เสนอแยก “ทบวงมหาวิทยาลัย” ออกจาก “กระทรวงศึกษาธิการ” มาตั้งเป็น “กระทรวงการอุดมศึกษา” เหตุเพราะที่ผ่านมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานของอุดมศึกษา ทั้งที่เป็นงานสำคัญต่อการผลิตบุคลากรออกมาพัฒนาชาติ

โดยอดีตรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยแสดงทรรศนะต่อกระแสข่าวดังกล่าว

“แรกทีเดียว 2 หน่วยงานนี้ไม่ได้รวมกัน แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญปี 40 กำหนดให้มีการปฏิรูประบบราชการ ส่วนหนึ่งยังเป็นเพราะเหตุผลทางการเมือง ทั้งที่ตอนนั้นความแข็งแกร่งทางวิชาการของทบวงมหาวิทยาลัยมีค่อนข้างสูง” บุญชูบอกและว่า

แนวคิดการบริหารงานของกระทรวงศึกษาฯ กับทบวงมหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นแบบเดียวกัน วิธีการเรียนการสอนไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกันกับการเอากรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) มารวมกัน เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็ไม่ถูกต้อง เชื่อได้เลยว่า การแยกการบริหารออกจากกัน จะนำมาซึ่งการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพ เช่น การให้สิทธิต่ออธิการบดีอย่างเต็มที่ในการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยมากกว่าที่เป็น

นี่คืออีกหนึ่งมุมมองผู้คร่ำหวอดในแวดวงการศึกษาที่น่าฟัง

บุญชู ตริทอง

วรรณโชค ไชยสะอาด